

L'INDALECI CASTELLS QUE NO VAIG CONÈIXER

Pere Altès Serra

Quan després dels fets del 6 d'octubre de 1934 vaig entrar a treballar d'aprenent a la impremta Castells, en aquest taller no es parlava d'altra cosa que no fos la mort violenta de Manuel González Alba, gendre del propietari de l'obrador. De seguida vaig fer coneixença amb els seus fills, que sovint passaven per la impremta, especialment amb el Paül, que era si fa no fa de la meua edat.

El traspàs d'Indaleci Castells Oller, germà de l'Eduard Castells Oller i propietari de la impremta, ocorregut el 5 de setembre de 1930 als 66 anys d'edat, s'allunyava una mica massa en el temps perquè fos un tema d'actualitat. Tot i així, durant els dos anys llargs que vaig veure —fins el juliol de 1936— com cada setmana hom imprimia *La Crónica de Valls*, la figura d'Indaleci Castells semblava que hi fos present en esperit, al taller, ja que el seu nebot Rafael Castells Miquel —en qui recaigué la responsabilitat de tirar endavant el setmanari— i el mateix germà de l'Indaleci —que n'havia estat editor—, sovint l'esmentaven o bé reproduïen escrits que Indaleci havia publicat anònimament anys abans. A més, Rafael Castells sentia veritable veneració pel seu oncle i era dipositari d'un recull de documents que l'Indaleci havia escrit sobre temes diversos de la història de Valls. Altrament, el succeí com a secretari de la Cambra de Comerç i Indústria de Valls.

Indaleci Castells havia fundat *La Crónica de Valls* l'any 1905, després d'haver col·laborat a *El Eco de Valls*, que havia fundat el seu oncle Eusebi Oller, un bisetmanari que també dirigí. Quan desaparegué *El Eco de Valls*, va fundar el diari *La Actualidad*, i després el setmanari *El Distrito*. Donant un cop d'ull a les col·laboracions de *La Crónica*

de Valls, observem que molts dels articles atribuïts a l'Indaleci van ser escrits sense signatura o bé amb pseudònim o bé amb inicials que no feien sospitar que l'autoria fos d'aquest. Tractava tots els temes que podien interessar els vallencs, d'aquí i de fora vila. Les notes necrològiques sempre esdevenien rigoroses.

Segons Cèsar Martinell, l'any 1891, amb motiu de les festes del centenari del vot del poble a la Mare de Déu de la Candela, Indaleci Castells suggerí la creació de la Galeria de Vallencs Il·lustres. D'homenatjar els vallencs, ja n'havia parlat sis anys abans a *La Veu de la Comarca* Francesc Martí Dalmau, per bé que aquest suggeria que cada festa major de Sant Joan s'anessin col·locant retrats de vallencs insignes a la sala d'actes de l'Ajuntament.

Indaleci Castells actuà en política dins les files del partit conservador, i fou nomenat alcalde de Valls per reial ordre, un càrrec que ostentà des de l'1 de gener de 1906 fins al 30 de juny de 1909.

Durant la seva alcaldia visqué de ple les festes commemoratives de la batalla del Pont de Goi, les quals s'esdevingueren el febrer del mateix any 1909. L'esmentada celebració fou ideada per Indaleci i obtingué un ressò molt important, sobretot per l'acte multitudinari fet al Pont de Goi i per l'exposició d'antiguitats presentada a l'edifici del Carme, unes antiguitats que haurien pogut ser la base d'un futur museu de la ciutat. Indaleci Castells destaca per la seva obra literària i pel seu vallenquisme. Els textos que tenim més a l'abast són els apareguts a la tan esmentada *Crònica de Valls*, en els quals sobresortí com a historiador. Però no es poden menystenir les dues obres poètiques *La Flor del Camp* (premiada amb la Flor Natural als Jocs Florals de Tarragona de l'any 1911) i *Medí* (que obtingué l'Englantina en els Jocs Florals de la Mare de Déu de la Candela de l'any 1911). Totes dues composicions sorprengueren per ser escrites en català. El seu esperit vigilant en tots els afers que podien afectar Valls féu que despertés la consciència adormida del consistori a l'hora de demanar, a la Mancomunitat de Catalunya, l'any 1915, una biblioteca popular per a Valls. I no cal dir que mentre fou alcalde en tot moment s'adaptà al criteri de millorar la ciutat. Fou, en definitiva, un patrici exemplar.

*Les autoritats, presidides
per l'alcalde de Valls,
Indaleci Castells
(segon a l'esquerra),
al lloc de la batalla
del Pont de Goi durant els
actes de celebració
del centenari de
la confrontació.*

